

ПОЛЯКОВА ЮЛІАНА ЮРІЇВНА

Полякова Юліана Юріївна (9.03.1965, Дніпропетровськ, нині Дніпро) – український бібліограф, поет, краєзнавець, театрознавець, літературознавець, працює в Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Народилася в Дніпропетровську, шкільні роки провела в м. Енергодар Запорізької області. Здобула дві вищі освіти: 1986 р. закінчила бібліотечний факультет Харківського державного інституту культури (нині Харківська державна академія культури), 2007 р. – театральний факультет Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського за спеціалізацією «театрознавство». З 1986 р. працює у Центральній науковій бібліотеці Харківського державного університету (нині Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Ю. Ю. Полякова є автором понад 200 праць, серед яких книги та статті з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, краєзнавства, історії театру, архітектури, літературознавства, перекладознавства. Є укладачем бібліографічних покажчиків, присвячених історії Харківського університету, біобібліографічних словників, довідників про науковців та вихованців вишу, персональних біобібліографій відомих учених О. О. Потєбні, Є. Х. Широкоград, Р. М. Піддубної та багатьох інших; театральних діячів Р. Я. Пилипчука, І. С. Туркельтауба. 2018 р. оцінено її внесок у розвиток вітчизняної бібліографії: Ю. Ю. Полякова стала лауреатом премії імені бібліотекознавця К. І. Рубинського.

Юліаною Юріївною започатковано редагування текстів краєзнавчого характеру як окремий напрям бібліографічної діяльності, про що йдеться у її

статті, вміщеній у матеріалах науково-практичної конференції «Свій вуз – своїми руками!». Цей напрямок її діяльності також був відзначений: у 2018 р. лауреатом I Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу 2017» у номінації «Джерела біографії» став авторський колектив видання «Шевельов Ю. В. Я – мене – мені... (і довкруги): спогади. 1. В Україні» (Ю. Ю. Полякова – один з авторів приміток).

Ю. Ю. Полякова досліджує стан театрального мистецтва Харкова XIX – початку XXI ст. Зародження та існування харківських театрів, у т. ч. – національних, сучасне театральне мистецтво міста, театри та окремі актори, які гастролювали на харківській сцені, театральна критика, п'єси та їхнє сценічне втілення – вся різноманітність театрального життя відбилася в її статтях та рецензіях. 2013 р. за укладання та коментування книги М. І. Черняєва «Из харьковской театральной старины» (Харків, 2010) Ю. Ю. Полякова отримала звання лауреата творчої премії імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Харківського міськвиконкому в галузі театрального мистецтва.

Ю. Ю. Полякова є також дослідником у галузі архітектури. Вона – співавтор книг «Харьков от крепости до столицы. Заметки о старом городе», «Харьков вчера, сегодня, завтра», крім того, їй належить низка статей з історії архітектури Харкова. Серед праць Юліани Юріївни багато статей з літературознавства, зокрема про творчість відомих та невідомих авторів: Бориса Лапіна, Райнера Марія Рільке, Юзефа Коженювського, Кіри Валицької, Леоніда Чернова, Інни Мельницької та ін.

У доробку Юліани Полякової – книга поезій «Стихи» (Харків, 2004), публікації віршів в «Антологии современной русской поэзии Украины (Харків, т. 1, 1998), в антології «Украина. Русская поэзия. XX век» (Київ, 2007) та ін.; її переклади віршів К. Ф. Д. Шубарта та Р. М. Рільке опубліковані в альманасі «Протей» (Харків, 2009).

Праці

1. Харьков. От крепости до столицы : заметки о старом городе / А. Ю. Лейбфрейд, Ю. Ю. Полякова. Харьков, 1998. 335 с.
2. Харьков вчера, сегодня, завтра / Ю. М. Шкодовский, И. Н. Лаврентьев, А. Ю. Лейбфрейд, Ю. Ю. Полякова. Харьков, 2002. 206 с.
3. Вихованці Харківського університету : біобібліогр. довід. / [авт.-уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2004. 250 с. : іл.
4. Олександр Опанасович Потебня : (до 170-річчя з дня народж.) : біобібліогр. покажч. / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2005. 79 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/147>.
5. Русские литературно-художественные журналы Харькова XIX–XX века // Культурна спадщина Слобожанщини. Культура і мистецтво : зб. наук.-попул. ст. Харків, 2005. Число 5. С. 29–47. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/301/1/russkie%20jurnali.pdf>.
6. Милица Сергеевна Лапина – ученый-языковед : биобиблиогр. указ. Харьков, 2006. 32 с. (Ученые Слобожанщины). Электрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/150>.
7. Перекладознавчі праці О. М. Фінкеля. Праці про О. М. Фінкеля // Протей : пер. альм. Харків, 2006. Вип. 1. С. 439–441.
8. Рита Никитична Поддубная – профессор Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина : биобиблиогр. указ. / [сост. Ю. Ю. Полякова, С. Б. Глибицкая]. Харьков, 2006. 28 с. ; 2-е изд., доп. 2010. 32 с. Электрон. аналог: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/158/6/piddubna.pdf>.
9. Історія Харківського університету (1804–2006) : у 3 ч. : сист. бібліогр. покажч. / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2007. 770 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/154>.
10. Александр Кульчицкий: личность и судьба // Universitates = Университеты. Наука и просвещение. 2007. № 1. С. 60–70 : ил.

11. Володимир Кузьмич Міхеєв : (до 70-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / [уклад. В. Д. Прокопова, Ю. Ю. Полякова]. Харків, 2007. 50 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/151>.
12. Олександр Степанович Юрченко – професор Харківського університету : біобібліогр. покажч. / [уклад. О. О. Дудка, Ю. Ю. Полякова]. – Харків, 2007. 17 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/148>.
13. Леонід Григорович Авксентьєв – професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : біобібліогр. покажч. Харків, 2008. 20 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/157>.
14. Юрій Миколайович Безхутрий – професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : біобібліогр. покажч. Харків, 2008. 30 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/145>.
15. Александр Иванович Лагунов – профессор Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина : биобиблиогр. указ. Харьков, 2008. 32 с. Электрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/152>.
16. Микола Іванович Сазонов – професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : біобібліогр. покажч. / [уклад. В. Д. Прокопова, Ю. Ю. Полякова]. Харків, 2008. 15 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/149>.
17. Символічні коди народної культури (міфологія, фольклористика та етнологія) : бібліогр. матеріали з білорус., рос. та укр. міфології, фольклору та етнології / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2008. 336 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6308>.

18. Іван Андрійович Устинов – історик, бібліограф, театральний критик // Вісн. Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. 2008. № 835. С. 132–138. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6>.

19. Єфросинія Хомівна Широкоград – професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : біобібліогр. покажч. / [уклад. Г. Н. Карнаушенко, Ю. Ю. Полякова]. Харків, 2008. 18 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/156>.

20. Лідія Іванівна Коломієць – професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : біобібліогр. покажч. Харків, 2009. 19 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6315>.

21. «Пусть рассеешься ты, как дым, Жизнью – памяти книг – влюбленным» : Жизнь и поэзия Бориса Лапина // Союз писателей. 2009. № 1–2 (11). С. 211–217 : ил. Электрон. аналог: <https://magazines.gorky.media/sp/2009/11/pust-rasseeshsya-ty-kak-dym-zhiznyu-pamyati-knig-vlyublyonnym.html>.

22. Павел Григорьевич Риттер // Протей : переклад. альм. Харків, 2009. Вип. 2. С. 476. [Прил.]: Библиография работ Риттера ; Литература о П. Г. Риттере / [сост. Х. С. Надель, Ю. Ю. Полякова]. С. 476–481, 482–484.

23. Виктор Андреевич Маринчак : биобиблиогр. указ. // Настоятельность сказанного : Катастрофическое – сокровенное – сакральное в искусстве слова / Виктор Маринчак. Харьков, 2010. С. 325–340.

24. Черняев Н. И. Из харьковской театральной старины : сб. ст. / [сост., вступ. ст. и примеч. Ю. Ю. Поляковой]. Харьков, 2010. 656 с. : ил. (Сер. «Харьковская старина»).

25. Михилев Александр Дмитриевич – профессор Харьковского национального университета имени В. Н. Каразіна : биобиблиогр. указ. Харьков, 2011. 32 с.

26. Микола Дмитрович Мізко – журналіст, письменник, театральний критик // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. 2011. № 968. С. 104–111. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5638>.
27. Ирина Ивановна Московкина – профессор Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина : биобиблиогр. указ. Харьков, 2011. 20 с. Электрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6313>.
28. Театральная периодика Харькова (1917–1933): типология, тематика, проблематика // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Сер.: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. Одеса, 2011. Т. 16, вип. 1/2 (5/6). С. 110–126.
29. Харківщина в мемуарах, щоденниках і подорожніх записках з XVIII ст. до сьогодення : бібліогр. покажч. / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2011. 140 с.
30. Альманах «Софии Георгиевне Мельниковой. Фантастический кабачок»: парадоксы читательского восприятия // Розмаїття культур: історія і соціально-комунікативна природа Книги : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. семінару м. Харків, 12–15 квіт. 2011 р. Харків, 2012. С. 189–199.
31. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 1980–2008 рр. (№ 201–800) : бібліогр. покажч. / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2012. 908 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6951>.
32. Разговор книгопродавца с поэтом : «Театральный альманах» А. Плюшара в контексте театральной публицистики первой трети XIX века // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Сер.: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. Одеса, 2012. Т. 17, вип. 1 (7). С. 159–166.
33. «Друзья, мы – римляне. И скорби нет предела» : Книги издательств «Иппокрена» и «Камена» в фондах библиотек Харькова // Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці : матеріали

II Міжнар. книгознав. читань (Одеса, 18–19 верес. 2012 р.). Одеса, 2013. С. 261–279.

34. Михайло Васильович Клочков – професор Харківського університету : біобібліогр. покажч. / [уклад. Ю. Ю. Полякова, С. О. Чухлій]. Харків, 2013. 40 с.

35. Поверх бар'єров: библиогр. обслуживание как диалог культур // Сучасна бібліотека: філософія, інновації, якість роботи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23–26 квіт. 2013 р.). Харків, 2013. С. 200–208.

36. Українське перекладознавство. Проблеми художнього перекладу : бібліогр. покажч. Харків, 2013. 184 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/9544>.

37. Бібліографія шевченкознавства в Харківському університеті / А. О. Давидова, Ю. Ю. Полякова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. 2014. Т. 19, вип. 1. С. 39–44. Електрон. аналог: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/10131/2/Bibliografia_shevchenkoznava.pdf.

38. Издательская деятельность Харьковского государственного театра русской драмы (1933–1941) // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Сер. : Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. 2014. Т. 19, № 2 (12). С. 9–18.

39. Бібліографія праць В. М. Державина [та література про нього] // Володимир Миколайович Державин : Про мистецтво перекладу : ст. та рец. 1927–1931 рр. : хрестоматія вибр. праць Володимира Державина... / О. А. Кальниченко, Ю. Ю. Полякова. Вінниця, 2015. С. 280–293. (Сер. : Dictum Factum). Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/11758>.

40. Ольга Григорівна Павлова – історик, мистецтвознавець та музеєзнавець : біобібліогр. покажч. Харків, 2015. 44 с.

41. Георгий Миколайович Попов – професор Харківського університета : биобібліографія ; воспоминания / [сост. М. Г. Станчев, Ю. Ю. Полякова]. Харків, 2015. 64 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/11749>.

42. Євген Петрович Пугач – професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : (до 80-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / [уклад. М. Г. Станчев, Ю. Ю. Полякова]. Харків, 2015. 24 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/11748>.

43. Ректори Харківського університету (1805–2014) : біобібліогр. довід. / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2015. 192 с. : іл. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/11761>.

44. Особенности научного поиска гуманитария на современном этапе // Читання в епоху розвитку електронних ресурсів: книга чи Інтернет? : матеріали наук.-практ. конф., м. Полтава, 13–14 верес. 2016 р. Полтава, 2016. С. 72–80.

45. Родина Алчевських у театральному просторі Харкова // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Сер. : Історія України. Українознавство: іст. та філос. науки. 2016. Вип. 23. С. 119–124. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12830>.

46. Слобожанщина в мемуарах, щоденниках і подорожніх записках з XVIII ст. до сьогодення : бібліогр. покажч. / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2016. 172 с.

47. Єврейський театр у Харкові // Нариси з історії інонаціонального театру в Україні XX – початку XXI століть. Київ, 2017. С. 659–716.

48. Шевельов Ю. В. Я – мене – мені... (і довкруги) : спогади. 1. В Україні / [прим. Ю. Полякової та ін.]. Харків ; Нью-Йорк, 2017. 728 с. (Сер. : Слобожанський світ ; вип. 11).

49. Шевченкознавство у працях викладачів та вихованців Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (40-ві роки XIX – початок XXI ст.) : бібліогр. покажч. / [уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2017. 128 с.

50. Развитие литературной полонистики в Харьковском университете // Харків як університетське місто : матеріали Міжнар. наук. конф. Харків, 2018. С. 189–202. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14503>.

51. Біобібліографічний словник учених Харківського університету. Т. 3: Філологи. XX – початок XXI століття. Вип. 1. Філологічний факультет. Кафедра українознавства філософського факультету: Філологи. Історики (дод. до т. 2. Історики) / [авт.-уклад. Ю. Ю. Полякова та ін.]. Харків, 2019. 1280 с. : іл. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14929>.

52. Ростислав Ярославович Пилипчук : біобібліогр. покажч. / [уклад. В. А. Кушніренко, Ю. Ю. Полякова]. Харків, 2019. 79 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14570>.

53. Редактирование текстов краеведческого характера как отдельное направление библиографической деятельности библиотек // «Свій вуз – своїми руками!» : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю відкриття корпусу б-ки у навч. містечку (Харків, 3 жовт. 2019 р.) / Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2019. С. 4–29. Електрон. аналог: <http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2347-svy-vuz-svoyimi-rukami.html>.

54. Ісаак Самуїлович Туркельтауб – театральний діяч, театрознавець, театральний критик : біобібліогр. покажч. Харків, 2019. 50 с. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14923>.

55. Ученый и библиография: вспоминая Е. Ф. Широкоград (1928–2010) // Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук. ст. Харків, 2019. Число 41. С. 27–30 с фот.

56. Об Инне Мельницкой и ее Городе // Мой город : рассказы и маленькая повесть. Харьков, 2019. С. 5–8.

57. Печорин как симптом: парадоксы современных интерпретаций // Кременецькі компаративні студії / Кременец. обл. гуманіт.-пед. акад. ім. Тараса Шевченка. 2019. Вип. 9. С. 93–102. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/15145>.

Джерела

1. Зайцева С. Трепетное слово : о кн. Юлианы Поляковой «Стихи» (Харьков, 2004) // Слянка часу = ZeitGlas. Канев, 2005. № 34. С. 88.

2. Украина. Русская поэзия. XX век : [антология]. Киев, 2007. С. 315–316: про Ю. Ю. Полякову.

3. Крючков П. [Отзыв на статью Юлианы Поляковой «Пусть рассеешься ты, как дым, Жизнью – памяти книг – влюбленным». Жизнь и поэзия Бориса Лапина» в журн. «Союз писателей». 2009. № 1–2] // Новый мир. 2009. № 7. С. 236.

4. Глибицька С. Б. Полякова Юліана Юріївна // Українські бібліографи : Біогр. відомості : Проф. діяльність : Бібліографія. Київ, 2011. Вип. 3. С. 102–104.

5. Краеведы Харьковщины : биогр. справ. Харьков, 2011. С. 106–107: про Ю. Ю. Полякову.

6. Сто краєзнавчих читань: хроніка та зміст. Вип. 4. Харків, 2011. С. 22, 65: про Ю. Ю. Полякову, наведений список її праць з краєзнавства (с. 96–97).

7. Глибицька С. Б. Юліана Юріївна Полякова – бібліограф, краєзнавець, театрознавець, поет, перекладач // Бібл. форум України. 2015. № 1 (47). С. 75–76. Електрон. аналог: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/10726>.

8. Трипутина Н. П. Юліана Юрьевна Полякова : Феномен скромного бібліотекаря // Гендерна політика міст: історія і сучасність : <http://libenc.korolenko.kharkov.com/>

матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 6–7 жовт. 2015 р., м. Харків / ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Харків, 2015. С. 296–297. Електрон. аналог: <https://eprints.kname.edu.ua/43397/1/297-298.pdf>.

9. Полякова Юліана Юріївна // Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, 1917–2017 : до 100-річчя від дня заснування : мала енциклопедія : у 2 т. Харків, 2017. Т. 2 : Театральне мистецтво. С. 318–319.

10. Лауреати I Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу 2017»: номінація «Джерела біографії» [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. 22 трав. 2018. Електрон. аналог: <http://www.nbuv.gov.ua/node/4099>.

Глибицька Світлана Борисівна

Статтю створено 4.03.2020